

Sygn. akt III Ca 1102/20

Uzasadnienie do punktu 2. wyroku

z dnia 8 grudnia 2021 r..

Pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wywiodła apelację od całości wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie sygn. akt II C 676/15, zaskarżając tym samym wyrok w punktach 3. i 5., które dotyczyły pozwanej w sprawie (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K..

Pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. w odpowiedzi na apelację (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. podniosła brak interesu prawnego apelującej pozwanej do zaskarżenia wyroku w punktach 3. i 5. i wniosła o odrzucenie apelacji w tej części oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Powódka w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie w całości.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanej (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w zakresie punktów 3. i 5. podlegała odrzuceniu.

Przesłanką zaskarżenia orzeczenia w postępowaniu cywilnym jest istnienie interesu prawnego w zaskarżeniu, określanego mianem gravamen, a to oznacza pokrzywdzenie, polegające na niekorzystnej dla strony różnicy między zgłoszonym przez nią żądaniem, a sentencją orzeczenia, wynikającej z porównania zakresu żądania i treści rozstrzygnięcia (tak: wyrok SN z dnia 8 grudnia 2009 r., I UK 195/09, Legalis Nr 309956).

Pokrzywdzenie orzeczeniem (gravamen) jest przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia, chyba że interes publiczny wymaga merytorycznego rozpoznania tego środka. (tak: uchwała SN zasada prawna z dnia 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, Legalis Nr 864626).

Sąd Okręgowy podzielił argumentację, aktualną także na gruncie obowiązujących przepisów, podniesioną w uchwale z dnia 22 kwietnia 1991 r., III CZP 34/91 (OSNCP 1992 z. 2, poz. 24, Legalis Nr 27307), w której Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że rewizja pozwanego w części zaskarżającej oddalenie powództwa w stosunku do współpозwanego podlega - jako niedopuszczalna - odrzuceniu, zaś w części zaskarżającej uwzględnienie powództwa - podlega merytorycznemu rozpoznaniu. W uzasadnieniu uchwały wskazano, że współuczestnik nie jest nigdy legitymowany do zaskarżenia orzeczenia przeciwko współuczestnikowi występującemu po tej samej stronie procesowej, choćby rozstrzygnięcie wydane przez sąd odnośnie do tego drugiego współuczestnika oddziaływało na rozstrzygnięcie sądu odnoszące się do niego. Orzeczenie to bowiem w stosunku do niego korzysta z powagi rzeczy osądzonej, a więc może on tylko w drodze osobnego procesu przeciwko swemu współuczestnikowi dochodzić swoich roszczeń. Należy zauważyć, że w wypadku współuczestnictwa koniecznego nie jest to tym bardziej możliwe, gdyż współuczestnicy stanowią jedną stronę procesową. Stanowisko to znalazło wyraz w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 5 listopada 1966 r. 11 CR 387/66 (OSNCP 1967, z. 7-8, poz. 133) Sąd Najwyższy stwierdził, że pozwany będący jednym z dłużników solidarnych nie może zaskarżyć wyroku w części oddalającej powództwo w stosunku do pozostałych dłużników, ani też nie może kwestionować cofnięcia wobec nich pozwu i umorzenia w tej części postępowania; naruszenie art. 203 § 4 KPC może być podstawą rewizji powoda, a nie pozwanego będącego jednym z dłużników solidarnych. Podobnie w wyroku z dnia 4 września 1967 r. I PR 245/67 (OSNCP 1968, z. 4, poz. 70) Sąd Najwyższy sformułował tezę, iż współpозwanemu w procesie nie przysługuje środek zaskarżenia wyroku w części oddalającej powództwo (w całości lub w części) w stosunku do pozostałych pozwanych także wówczas, gdy uwzględnienie powództwa (w całości lub w części) w stosunku do innych pozwanych mogłoby mieć wpływ na zakres odpowiedzialności tego skarżącego.

Podobnie w niepublikowanym postanowieniu z dnia 12 grudnia 1983 r., II CR 393/83, Sąd Najwyższy przyjął, że rewizja pozwanej wniesiona od wyroku w części oddalającej powództwo w stosunku do współpozwanego jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu. Pogląd o niedopuszczalności takiego środka zaskarżenia podtrzymał Sąd Najwyższy także w nowszych rozstrzygnięciach. W uchwale z dnia 14 listopada 1991 r., III CZP 112/91 (OSP 1992 z. 7, poz. 169) Sąd Najwyższy przyjął, że współpozwanemu będącemu w procesie współuczestnikiem koniecznym i jednolitym nie przysługuje legitymacja do zaskarżenia wyroku oddalającego powództwo w stosunku do drugiego współuczestnika.

Mając na uwadze powyższą argumentację, Sąd Okręgowy odrzucił apelację pozwanej (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w zakresie punktów 3. i 5. zaskarżonego wyroku, a to na podstawie art. 373§1 k.p.c. jako niedopuszczalną.